

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Bladel herziet het bestemmingsplan voor het buitengebied. Omdat het plan kaderstellend is voor toekomstige m.e.r.–(beoordelings)plichtige activiteiten en een Passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet is opgesteld, is een plan–m.e.r.–procedure doorlopen ter onderbouwing van de besluitvorming. Bevoegd gezag voor deze procedure is de gemeenteraad van Bladel.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna de Commissie¹) zich uit over de volledigheid en juistheid van het MER.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER een aantal tekortkomingen. Zij acht het opheffen ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan. De tekortkomingen betreffen:

- het niet navolgbaar in beeld brengen van de gevolgen voor Natura 2000–gebieden door toename van stikstofdepositie;
- geen inzicht bieden van de maximale cumulatieve gevolgen van geurhinder;
- inzicht in de verwachte negatieve landschappelijke effecten;
- de gevolgen voor flora en fauna.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER voorafgaande aan de besluitvorming deze punten uit te werken. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en in hoofdstuk 3 geeft ze een aandachtspunt voor het vervolgtraject.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Stikstofdepositie

In het MER zijn verschillende alternatieven uitgewerkt. Alle alternatieven hebben een toename van stikstofdepositie op Natura 2000–gebieden tot gevolg. Zelfs het alternatief “geen toename stikstof” heeft nog een kleine toename van stikstofdepositie op Natura 2000–gebieden in België. Het is de Commissie echter onduidelijk waarop deze berekeningen zijn gebaseerd.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissierner.nl onder ‘Advisering’ of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

In dit alternatief behouden de veehouderijbedrijven de planologische uitbreidingsruimte uit het vigerende bestemmingsplan. In het ontwerp-bestemmingsplan is een voorwaardelijke verplichting opgenomen waardoor het gebruik en de bouw van stallen, waarbij een toename van ammoniakemissie plaatsvindt, slechts mogelijk is "indien is aangetoond dat de wezenlijke kenmerken of waarden van een Natura 2000-gebied niet worden aangetast"². In het MER wordt daarom gesteld dat er geen toename van stikstof kan plaatsvinden.

Het opnemen van deze voorwaardelijke verplichting in de planregels biedt volgens de Commissie zonder nader onderzoek niet de vereiste zekerheid dat op planniveau toename van depositie op Natura 2000-gebieden wordt voorkomen. Het enkel opnemen van deze planregel biedt immers geen inzicht in de benodigde emissiebeperkende of mitigerende maatregelen, de mate waarin deze maatregelen mogelijk zijn bij de aanwezige veehouderijen en de verhouding tussen de aldus verkregen emissieruimte en de in het plan geboden uitbreidingsruimte.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER voorafgaande aan de besluitvorming aan te tonen dat er geen aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden zal optreden, door in ieder geval een kwantitatieve beoordeling op te nemen van de gevolgen van het gebruik van de uitbreidingsruimte tot maximaal 300 nge.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER vervolgens te onderbouwen *hoe* toename van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden op een voldoende effectieve wijze wordt voorkomen.

2.2 Geurhinder

De gemeente wil in samenhang met de vaststelling van een nieuwe bestemmingsplan en de Plattelandsnota de geurverordening aanpassen. De geurgebiedsvisie geeft een goed inzicht in de huidige (cumulatieve) geurbelasting in het gebied en het aantal geurgehinderden, alsmede de verandering daarvan bij een realistisch ontwikkeling van de veehouderij. Het MER maakt duidelijk dat het beleid dat de gemeente voert – en dat gedeeltelijk is neergelegd in het bestemmingsplan – niet leidt tot verslechtering en zeer waarschijnlijk leidt tot een vermindering van geurhinder.

In het MER ten behoeve van het bestemmingsplan moet naast de bestaande geursituatie echter ook gekeken worden naar de geurbelasting bij maximale invulling van het voornemen. De geurgebiedsvisie doet dat niet geheel, aangezien in alle scenario's die in de geurgebiedsvisie zijn doorgerekend de stoppende bedrijven zijn verwijderd en afbouwers (potentiële stoppers 2019) slechts gedeeltelijk worden meegenomen. Daarmee zijn niet de maximale effecten die het bestemmingsplan mogelijk maakt onderzocht.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER de cumulatieve geurbelasting bij maximale invulling van het bestemmingsplan inzichtelijk te maken.

² Artikelen 4.2.2 en 4.4.4 van de planregels bij het ontwerp-bestemmingsplan.

2.3 EHS en landschap

Effecten op EHS en landschap

In het MER wordt geconcludeerd dat ook het reële alternatief enigszins negatieve effecten heeft op de kwetsbare gebieden (WAV-gebieden en Ecologische Hoofdstructuur). Het is echter niet duidelijk omschreven welke voornemens deze effecten veroorzaken en om welke effecten het gaat.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER duidelijk te maken welke voornemens landschappelijke effecten veroorzaken, om welke effecten het gaat en in hoeverre deze effecten kunnen worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.³

Landschappelijke inpassing

In de plattelandsnota van de gemeente Bladel wordt als doelstelling opgenomen dat alle agrarische bedrijven op termijn landschappelijk zijn ingepast. In deze nota, die de status van structuurvisie krijgt, zijn geen criteria opgenomen waaraan landschappelijke inpassing wordt getoetst. Deze criteria ontbreken ook in het ontwerp-bestemmingsplan. Het Landschapsontwikkelingsplan en het beleidsplan van de gemeente Bladel geeft wel een uitgebreide analyse en beleidskader. Het is echter niet als kaderstellend document opgenomen in het bestemmingsplan en wordt ook in het MER niet gehanteerd als toetsingskader voor het bepalen van effecten. De uitbreiding van agrarische bedrijven en hun bedrijfsvoering kunnen volgens de Commissie een negatief effect hebben op kenmerkende landschappelijke elementen en de daarmee verbonden flora en fauna. Aangezien uitbreiding van bedrijven onder voorwaarden is toegestaan en tegelijkertijd criteria voor inpassing in het landschap ontbreken, is het onduidelijk of de gewenste landschappelijke inpassing die als doelstelling is opgenomen in de Plattelandsnota bereikt wordt. De Commissie kan zich daarom niet vinden in de conclusie in het MER dat de uitbreidingsmogelijkheden geen effect hebben op het landschap.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER duidelijk te maken welke criteria voor landschappelijke inpassing van agrarische bedrijven worden gehanteerd, welke effecten op het landschap te verwachten zijn en welke gemitigeerde maatregelen mogelijk zijn.

2.4 Gevolgen voor flora en fauna

In het MER wordt voor de aanwezigheid van de beschermde soorten een provinciale selectie gehanteerd. Deels komt die overeen met de Flora- en faunawetsoorten, maar deels ook niet. Het bestemmingsplan maakt uitbreidingen van bedrijven mogelijk en sluit in ieder geval sloop en bouw van gebouwen waarin zich (nesten – of rustplaatsen van) deze soorten bevinden in het buitengebied niet uit. Om de mogelijke gevolgen daarvan in beeld te kunnen brengen moet de te verwachten aanwezigheid in het plangebied van soorten als huismus, gierzwaluw en vleermuizen op hoofdlijnen duidelijk zijn. Als (erf)beplanting in het geding is, geldt dit ook voor soorten als steenuil, sperwer, buizerd, roek, ransuil, kerkuil en kamsala-

³ Zie ook de zienswijze van de Provincie Noord-Brabant.

mander. Indien er negatieve effecten zijn te verwachten moet worden aangegeven of mitigerende maatregelen mogelijk zijn.

5

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER op hoofdlijnen de aanwezigheid van Flora- en faunawetsoorten (tabel 2 en 3, alsmede de beschermde nestplaatsen van vogelsoorten) in het buitengebied van Bladel aan te geven, de mogelijke effecten en mitigerende maatregelen te beschrijven.

3. Aandachtspunten voor de besluitvorming

10

De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

3.1 Geurhinder

15

In het MER (p.109 tweede alinea) wordt opgemerkt dat als bij de ruimtelijke procedures naast de voorgrondbelasting (de gemeentelijke geurnormen) ook met een maximale achtergrondbelasting rekening wordt gehouden, de ontwikkeling van geurhinder positiever zal zijn dan in de effectberekeningen in de geurgebiedsvisie. Alhoewel deze redenering klopt, is in de regels van het bestemmingsplan een dergelijke bepaling niet opgenomen. Met een maximale waarde voor de cumulatieve geurbelasting zou verzekert zijn dat er geen nieuwe knelpunten kunnen ontstaan.

20

- De Commissie adviseert om, indien de gemeente dit wenst, in het bestemmingsplan een voorwaardelijke bepaling op te nemen die uitbreiding van een veehouderij afhankelijk maakt van de cumulatieve geurbelasting.